

Утвърдил,
Директор
ДЛС:...../п/*.....
/ и.ж. Николай Мичев

АНАЛИЗ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги в района на ТП ДЛС «Чепино» през 2022 година

Целта на ТП ДЛС „Чепино“ е да осигури провеждането на последователна и координирана горска политика и да създаде необходимите условия за гарантиране и подобряване на устойчивото управление на горите на територията си, да има жизнени, продуктивни и многофункционални гори, да има устойчив и конкурентоспособен сектор, съхранени биологично разнообразие, количество и качество на водните ресурси в горските територии, да запази и обогати екологичните, социалните и икономическите функции на горите.

Територията на стопанството е 20 071,8 ха. Горските екосистеми в района са много ценни в екологичен, социален и икономически аспект, тъй като поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

През 2022 година на територията на ТП ДЛС „Чепино“ бяха извършени следните горскостопански дейности:

• Лесокултурни дейности

- Залесяване в следните подотдели: **299и**, намиращи се в землище Кръстава, местност Рибна река, на площ 15 декара, със следните операции: почистване на площи и направа на ръчни тераси;
- Почвоподготовка на култури в следните подотдели: **299и** намиращи се в землище Кръстава, местност Рибна река, на площ 15 декара;
- Попълване на горски култури в следните подотдели: **217в, 312а, 1095г, 97д, 114д, 106з, 119и, 1076и, 62с, 91д, 106и, 284г, 1077а, 1077б, 1120 к** намиращи се в землища Велинград, Бозьова и Кръстава,

местности Магарето, Серкьова чука, Циганска лъка, Сеновала, Сондите, Плантацията, Сребровръшки дол, Айваз, на площ 19,5 декара с бял бор, смърч и черен бор, на обща площ 19,5 дка.

- Отглеждане на култури в следните подотдели: **299и, 124г, 125м, 217в, 312а, 97д, 114л, 106з, 119и, 298д, 305а, 309б, 310б, 1117в, 62с, 91д, 106и, 106к, 254б, 284г, 304в, 309б**, намиращи се в землища Велинград, Кръстава, Бозьова и Грашево, местност Рибна река, Циганска лъка, Айваз, Сребровръшки дол, Средния борум, Червени скали и др., на площ 174 декара със следните операции: ръчно плевене и разрохване на почвата в терасите и изрязване на плевелите със сърп.
  - Поддържане на 4 500 м минерализовани ивици- **53д, 53з, 54е, 54з, 55и, 55-9, 56г, 56-4, 56е, 57г, 58н, 59г**, намиращи се в местността Равна река.
  - Производство на 222 706 бр. иглолистни фиданки (пикирани и семенищни) за залесяване в горски разсадник «Суха лъка», намиращ се на територията на стопанството.
  - Предвидени за усвояване са 51 396 куб.м. строителна дървесина и дърва, в т.ч. дърва за задоволяване нуждите на местното население- 4 870 куб.м.
  - Предвидени за маркиране по ГСП за ЛФ 2023- 75 425 стояща маса.
- Извършените лесокултурни дейности са изпълнени със собствени работници.

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба.

• Стопанисване

ОБЩО ПРОДАЖБА НА СОРТИМЕНТИ И СЕЧИЩЕ – 55 574 м³.

в т.ч. :

- Продажба на дървесина от временен склад- 44 092 м³, в т.ч. продажба на прогнозни количества дървесина на корен- 25 501 м³ ; на корен за местно население – 7 699 м³; чл. 193 от ЗГ - 638 м³ ; дарения- 94,5 м³ ; собствени нужди- 45 м³

Реализацията е на 109 % спрямо заложения разчет за годината.

- Добив на дървесина – 31 013 м³ от различни категории и сортименти, което е изпълнение на заложения разчет на 93 %: трупи за бичене, обли греди, ритловици, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев в т.ч. възлагане на дърводобива- 27 685 куб.м., самостоятелен дърводобив- 3 328 куб.м.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на *Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти* и след одобрени с график разценки за извършване на дърводобив със собствени работници.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазване на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2022 година бяха сключени договори с 23 броя фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта. В тръжните

процедури фирмите декларират, че при определянето им за Изпълнител на възложената поръчка- дърводобив, работниците, които ще изпълняват същата ще бъдат оборудвани със специално работно облекло, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба.

- **Недървесни горски продукти**

- Недървесни горски продукти:
  - листников фураж- 160 пр. куб.м.
  - иглолистна зеленина- 5 пр. куб.м.
  - издадени документи за паша- за 119 броя животни
  - ползване на сено- 600 кг
  - такса паднали рога- 24.90 кг
  - дрянови клони до 1м- 100 м
  - еднократна такса недървесни горски продукти/ гъби, плодове, лечебни растения/- юридически лица- 2 броя
  - елхи над 2м- 2 броя

- **Паша**

Пашата на домашни животни в района на стопанството се извършва въз основа на платена такса върху територии, извън посочените в заповедта за забрана на пашата на кмета на община Велинград

- **Лесозащита и противопожарни мероприятия**

От извършените лесопаталогични обследвания и постъпилите и регистрирани 362 броя сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори върху площ от 34 073 дка/ като 4,9 дка са силно засегнати/ и оценка на здравословното състояние на горите на ТП ДЛС Чепино са установени:

- Съхнене при белия бор- 20 881 дка
- Съхнене при елата- 681 дка
- Съхнене при смърча- 2 570 дка
- Съхнене при черния бор- 240 дка
- Снеговал, снеголом при иглолистни- 7351 дка
- Снеговал, снеголом при широколистни- 1996 дка
- Ветровал, ветролом при иглолистни- 263 дка
- Ветровал, ветролом при широколистни- 90 дка

Всички горскостопански мероприятия, които са залегнали в различните процедури и горскостопанския план са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния стандарт по горска сертификация с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

При извършване на горскостопанските мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни ефекти. Тези ефекти могат да бъдат обобщени в две групи:

Негативен екологичен външен ефект :

ТП ДЛС „Чепино” е довело до минимум негативните екологични и социални външни ефекти чрез добре разработени системи за управление.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми или цели екосистеми. За предотвратяване на негативните въздействия върху водните ресурси са предвидени изграждания на скари и мостове над водни течения, където ще има извозване на материали, както и буферни зони около постоянните водни течения.

Не са извършени залесявания с неподходящи дървесни видове, като са спазени указанията за залесяване с местни дървесни видове.

С провеждането на всички дейности в горите не е намалена устойчивостта на насажденията срещу различните биотични и абиотични фактори. При дадени предписания от проверки са предприемани действия за изпълнението им.

Негативен социален външен ефект:

В териториалния обхват на ТП ДЛС „Чепино” негативния социален ефект е сведен до минимум.

Местното население е задоволено с дърва за огрев.

Няма нарушаване на права на собственост, няма нанасяне на имуществени вреди, няма негативно въздействие върху пътната и комуникационна инфраструктура, водопроводната и електропреносна мрежа, върху водоизточници и върху обекти, важни за местните общности (туризъм, рекреация, образование, места с историческа значимост- Гюмюш чал, Цветкова могила и др.)

При изпълнението на всички горскостопански дейности ТП ДЛС „Чепино” може да посочи следните позитивни примери на екологичен и социален ефект:

1. Горите във вододайни зони осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.

2. Микроклимата в района не се повлиява от изведените сечи.

3. Горите се стопанисват по подходящ начин, осигуряващ поддържането на генетично и биологично многообразие.

4. Местообитанията се запазват, а в увредените площи от биотични и абиотични фактори са предприети мерки за залесяване и подпомагане на естественото възстановяване.

5. При залесяване се използват само местни видове, като семената са добити от горски територии в района.

6. Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охраната на горските територии.

7. Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация туризъм и други.

8. Съществуващите горски пътища и туристически маршрути/ Велийца-Кара тепе и др./ се поддържат.

9. Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.

10. Осигурява се информация на заинтересованите страни.
11. Подпомагат се местните общности в критични ситуации и много други.

Анализът от извършените наблюдения до момента показва, че горите на територията на стопанството са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях. Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листове се изпращат в Лесозащитна станция гр. Пловдив. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане на почвената ерозия в следствие на ГСД до минимум. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина. Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовите за предварителна идентификация на ключови елементи и технологичните планове, са дадени препоръки, които се спазват. Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са под допустимите 2%. Мониторинга обхваща и естественото възобновяване на горите на територията на ТП ДЛС „Чепино”. През последното десетилетие се наблюдава много добро естествено възобновяване. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитания и типа гора в района и предполага по- висока продуктивност на гората. С оглед положителните резултати от анализа, ТП ДЛС „Чепино” приключва 2020 с добра оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изготвил,   /п/*
инж. Димитър Маргаритов, гл. инженер при ТП ДЛС „Чепино”

*Палице е положен подпис, като същият е заличен, съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент(ЕС) 2016/679)